

gemeente
putten

Ontdek de pareltjes van Putten

Open Monumentendag

Zaterdag 9 september 2023

www.openmonumentendag.nl/putten

Voorwoord

Als gemeente zijn wij trots op de Puttense monumenten. En als verantwoordelijk wethouder voor Monumenten vind ik het belangrijk dat deze monumenten af en toe in de spotlights worden gezet.

Als inwoner van deze gemeente betrap ik mezelf er soms op dat ik al het moois dat we in onze gemeente hebben als vanzelfsprekend zie. Het vele groen, het levendige dorpscentrum en onze prachtige monumenten. Vanzelfsprekend is dit echter niet. Daarom is het goed dat de Open Monumentendag er is.

Onze monumenten verdienen het om gezien te worden. Elk monument heeft een eigen verhaal. Een verhaal dat het waard is om verteld en doorverteld te worden. Met de Open Monumentendag vertellen we deze verhalen.

Zo'n monumentendag ontstaat niet vanzelf. Er zit veel werk achter. Daarom spreek ik mijn dank uit aan de vele vrijwilligers die zich inzetten om alles in goede banen te leiden. Ik waardeer hun inzet enorm.

Ook dit jaar kunt u als deelnemer aan de Open Monumentendag meedoen met activiteiten bij de verschillende monumenten. Zo kunt u bij Korenmolen 't Hert de kunst van het urban sketching ontdekken. Urban sketching is een bijzondere manier van tekenen om monumenten en hun omgeving vast te leggen. In dit programmaboekje vindt u als voorproefje alvast twee prachtige tekeningen van illustrator Kim den Dulk.

Ik kijk uit naar de Open Monumentendag, omdat het een mooie manier is om de Puttense geschiedenis tastbaar en levend te houden. Ik wens u een mooie dag toe!

Sander van Nieuwenhuizen
Wethouder Monumenten

Gemeente Putten, in samenwerking met:

VVV Putten
Putten Historisch Genootschap
Cultuurlust

Monumenten

01 Museum De Tien Malen

Garderenseweg 97
10.00 tot 16.00 uur

02 Korenmolen 't Hert

Halvinkhuizerweg 1
10.00 tot 16.00 uur

03 Hervormde Gemeente Oude Kerk

Kerkplein 11
10.30 tot 15.30 uur

04 Villa De Beukenheg

Spoorstraat 2
10.00 tot 16.00 uur

05 Herdenkingshof

Dorpsstraat 127
10.00 tot 16.00 uur

06 Gedachtenisruimte Stichting Oktober 44

Dorpsstraat 127
10.00 tot 16.00 uur

07 Landgoed Oud Groevenbeek

Putterweg 230, Ermelo
10.00 tot 15.00 uur

08 Kasteel De Vanenburg

Vanenburgerallee 13
10.00 tot 16.00 uur

09 Museumboerderij Mariahoeve

Kiefveldersteeg 11
10.00 tot 16.00 uur

10 Landgoed Bijstein

Nijkerkerstraat 35
10.00 tot 16.00 uur

11 Putter Stoomgemaal

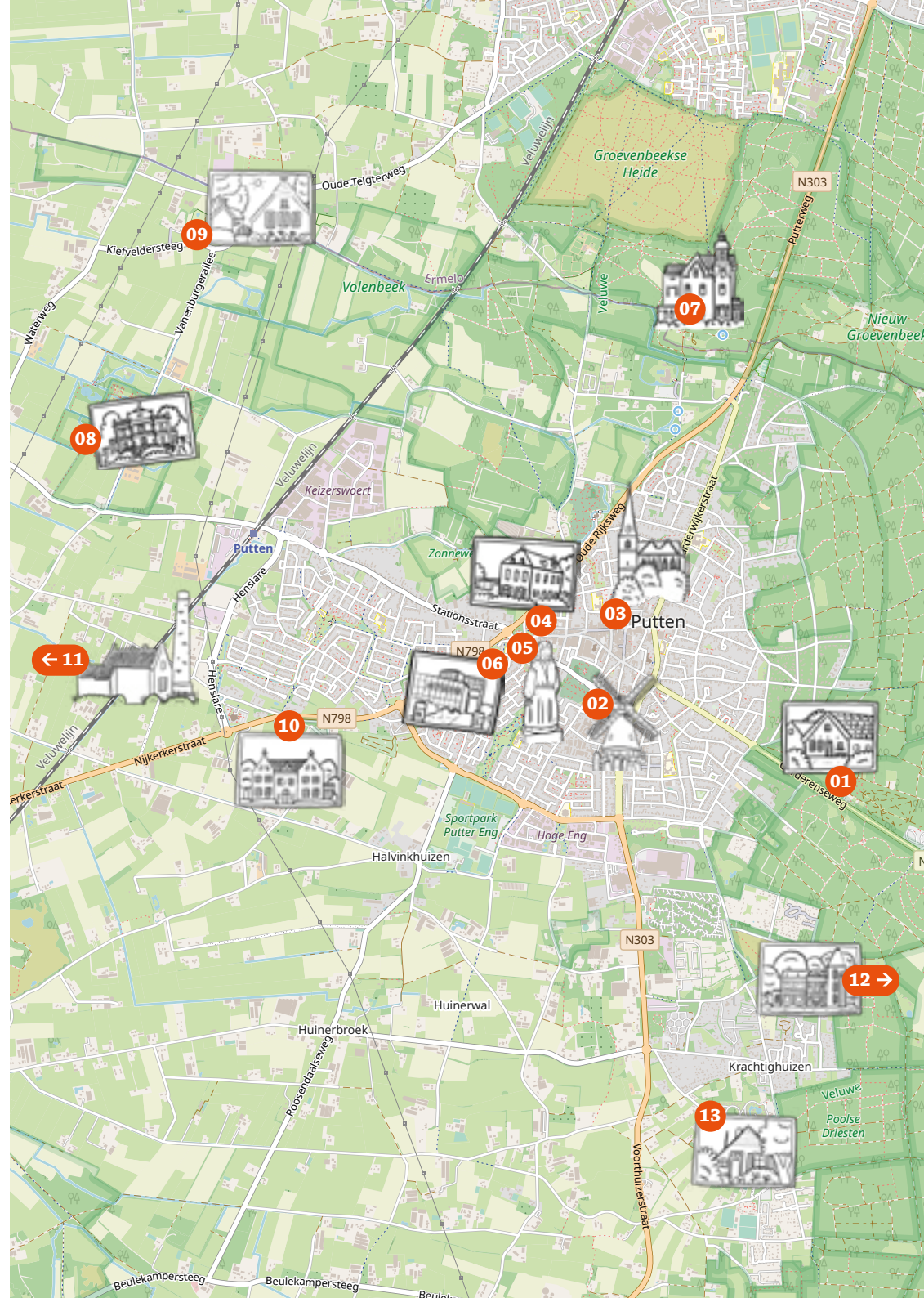
Arlerssteeg 30
10.00 tot 16.00 uur

12 Landgoed Groot Spriel

Garderenseweg 150
10.00 tot 16.00 uur

13 Landarbeidershuisje

Huinerenkweg 8
10.00 tot 16.00 uur

Activiteiten

10.15 uur

Officiële opening

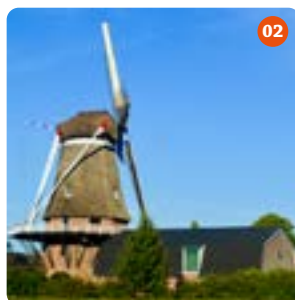
Wethouder Sander van Nieuwenhuizen opent de Open Monumentendag om 10.15 uur op Korenmolen 't Hert. Hij zal de 'vang van de molen lichten' en stelt daarmee de molen in werking. Daarna gaat de wethouder met illustrator Kim den Dulk urban sketchen; zij gaan de molen natekenen.

10.30 - 16.00 uur

Rondleiding bij de molen

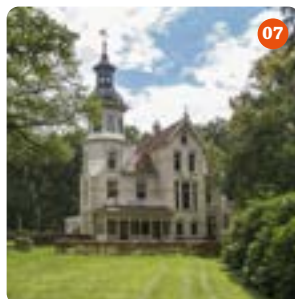
Geniet deze dag van rondleidingen door gidsen en molenaars bij Korenmolen 't Hert. De molen gaat deze dag ook draaien. Bij voldoende wind wordt er gemalen.

10.00 - 15.00 uur

Wandeling op het landgoed

Natuurmonumenten opent de deuren van de prachtige villa, het was- en drooghuisje, het charmante Koetshuis en de betoverende druivenkas op landgoed Oud Groevenbeek. Maak een wandeling met een gids of loop zelf rond op het landgoed.

10.00 - 14.00 uur

Kunst van Jacqueline Bakker

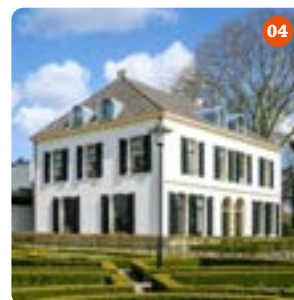
Jacqueline Bakker gaat schilderen bij kasteel De Vanenburg met olieverf en acrylverf. Kom genieten van haar prachtige kunstwerken. Ook zijn er rondleidingen door tuinbaas Richard en live sessies van siersmid Koen. Ontmoet ook imker Emma die u de bijen(kasten) laat zien.

10.00 - 16.00 uur

Verhalenverteller Bert Paasman

Kom luisteren naar de verhalen van Bert Paasman bij De Beukenheg. Paasman schreef samen met Brand Overeem het boek 'Het land van de Jonker'.

10.00 - 16.00 uur

Oud Hollandse spellen

U bent welkom om oud Hollandse spellen te spelen bij de Mariahoeve. Zoals zaklopen, klompenrace, sjoelen, houtzagen, steltenlopen, kruiwagenrace, spijkerslaan, spijkerpoepen en koeien melken.

OPEN MONUMENTENDAG PUTTEN 2023

10.00 - 16.00 uur

Documentatie razzia

Tijdens de Monumentendag kunt u bij Gedachtenisruimte Stichting Oktober 44 documentatie zien over de razzia. Ook zijn er bestuursleden aanwezig die u meer uitleg kunnen geven.

10.00 - 16.00 uur

Tijdelijke expositie 100 jaar circusspeelgoed

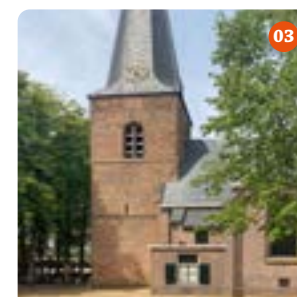
Kom kijken naar de tijdelijke expositie 'Hooggeëerd publiek...komt dat zien, komt dat zien' bij Historisch Museum De Tien Malen. De expositie laat door middel van speelgoed de vele facetten van het circusleven zien. Van 12.00 tot 16.00 uur is ook clown Dodo aanwezig.

13.00 - 14.00 uur

Geniet van orgelspel

Tijdens de Monumentendag kunt u genieten van orgelspel in de Oude Kerk van de Hervormde Gemeente Putten. Ook zijn er mensen aanwezig voor vragen. U ontvangt een informatieboekje bij binnenkomst.

10.00 - 16.00 uur

Bezichtiging tuinen

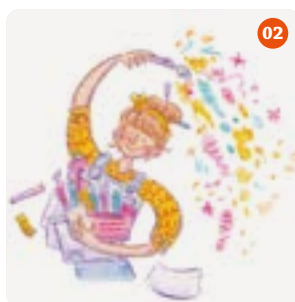
Bezichtig de prachtige tuinen van Landgoed Bijstein. Geniet daarbij ook van een lekker kopje koffie of thee in het Koetshuis.

11.00 - 15.30 uur

Urban Sketching Kim den Dulk

Op een andere manier naar een gebouw kijken? Waag u dan eens aan Urban Sketching. Met potlood en aquarel gaat u - onder leiding van illustrator Kim den Dulk - aan de slag met het tekenen en schilderen van Korenmolen 't Hert.

Kim den Dulk is vakdocent beeldend en illustrator. Ze geeft lessen en workshops aan kinderen en volwassenen op het gebied van tekenen, schilderen en ruimtelijk werken.

10.00 - 16.00 uur

Vader en zoon maken kunst

Gerrit van Emous en zijn zoon Jelmer staan vandaag bij het Putter Stoomgemaal. Gerrit maakt kunstwerken en beelden van metaal. Zijn zoon schildert graag. Komt u de kunstwerken bekijken?

Bekijk ook het mooie stoomgemaal. Dit staat vandaag onder stroom en draait.

OPEN MONUMENTENDAG PUTTEN 2023

Activiteit: Urban Sketching

Locatie: Korenmolen het Hert

Tijd: 11.00 - 13.00 uur en 13.30 - 15.30 uur. Vrije inloop.

Op een andere manier naar een gebouw Kijken? Waag je dan eens aan Urban Sketching. Met potlood en aquarelverf ga je Korenmolen het Hert natekenen en kom erachter dat er nog meer te zien is dan je dacht. Tekendocent Kim den Dulk is aanwezig om jou tips en aanwijzingen te geven. Schuif gezellig aan!

Museum De Tien Malen

Het museum heeft een grote collectie archeologische vondsten uit de oertijd zoals vuurstenen klingen, mesjes, schrappers en stenen bijlen. De geschiedenis van het dorp komt hier tot leven met landkaarten, foto's, tekeningen en op schaal gemaakte

kijkkasten van bijvoorbeeld een boerderij en grafheuvel. Een grote verzameling ambachtelijke en agrarische gereedschappen en werktuigen maken het plaatje compleet.

Wat is er te doen?

Kom kijken naar de tijdelijke expositie over circusspeelgoed. Arie Oudenes exposeert een deel van zijn grote verzameling circusspeelgoed. In de middag is clown Dodo aanwezig.

Korenmolen 't Hert

Al sinds 1550 staat er een molen op deze plek. Generaties lang behoorde de molen toe aan de familie Van de Poll. In 1899 brandde de molen af en werd nog hetzelfde jaar herbouwd. Als een wachter stond de molen vroeger aan de ingang van het dorp, uitziende

naar het ogenblik waarop het graan kon worden gedorst. De molen hoorde bij de Puttereng en vormde het sluitstuk van een jaarlijks terugkerend proces van zaaien, maaïen, oogsten en dorsen.

Wat is er te doen?

Kim den Dulk gaat samen met u aan de slag met het tekenen en schilderen van Korenmolen 't Hert. Geniet ook van rondleidingen door gidsen en molenaars.

Hervormde Gemeente Oude Kerk

De eerste kerk op deze plek is gebouwd tussen 900 en 963. Dat was een houten gebouw. Rond 1050 kwam er een stenen gebouw. Na de reformatie in de 17e eeuw is de kerk uitgebreid. Daarna volgden meer verbouwingen. Het is een in oorsprong laatgotische, eenbeukige dorpskerk.

Wat is er te doen?

Geniet van orgelspel en ontvang een informatieboekje bij binnenkomst.

Een kapel en sacristie aan de zuidkant werden in 1932 gesloopt voor de uitbreiding van een schip. De kerktoeren stamt uit het begin van de 16e eeuw. Inwendig heeft de toren turfstenen en oerstenen uit de middeleeuwen. De klok komt uit de 15e eeuw.

Villa De Beukenheg

De villa is gebouwd in 1867 in opdracht van burgemeester C.A.S. Hiebendaal. Van 1886 tot 1917 was het een hotel. In 1917 kwam het in bezit van jonkvrouw J.P. van Haersma de With-van Weede. Na haar dood waren jonkheer Dr. Jan van Haersma de With en jonkheer Mr. Frits Schimmelpenninck de bewoners. Zij hadden veel bezittingen

in en rond Putten. Tegenwoordig is Woningstichting Putten de eigenaar en gebruiker. Het pand werd in 1996 verbouwd en uitgebreid tot kantoor met boven een paar woningen. De klinkerbestrating en de beplanting met de bomen vallen samen met de villa onder de gemeentelijke bescherming.

Wat is er te doen?

Bert Paasman, mede-auteur van het boek 'Het land van de Jonker', vertelt verhalen.

05

Herdenkingshof De Vrouw van Putten

Dit monument is ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de razzia op 1 en 2 oktober 1944. Koningin Juliana onthulde het beeld op 1 oktober 1949. Prof. Bijhouwer ontwierp de herdenkingshof. Het zandstenen beeld is van Mari Andriessen. Ze kijkt in de richting van de Oude Kerk, van waaruit de mannen werden weggevoerd.

06

Gedachtenisruimte Stichting Oktober 44

Aan de overkant van de herdenkingshof staat de Gedachtenisruimte Oktober 44. Hier wordt het verhaal van de razzia verteld. In de gedachtenisruimte staan de namen van de slachtoffers.

07

Landgoed Oud Groevenbeek

Oud Groevenbeek ligt niet in Putten, maar wel net over de grens en daarom willen we deze prachtige locatie ook graag onder uw aandacht brengen. Het hoofdgebouw kwam tot stand in de jaren 1907-1908 naar ontwerp van architectenbureau Van Essen en Van

Zeggeren. Het is een mooi voorbeeld van een landhuis uit de vroege twintigste eeuw. Het gebouw vormt het middelpunt van de omringende parkaanleg met daarbij het Theehuis, een boerderij, de watertoren en de druivenkas.

Wat is er te doen?

Geniet van de villa, het was- en drooghuisje, het Koetshuis, de druivenkas en de watertoren. Maak ook een korte wandeling met een gids. Rondleidingen starten bij het Theehuis.

Kasteel De Vanenburg

De naam 'Vaenenborch' wordt voor het eerst genoemd in kloosterarchieven uit 1389. Toen had het landgoed een agrarische functie. In de tweede helft van de 17e eeuw kreeg het kasteel een recreatieve functie. In 1868 werd Kasteel De Vanenburg gebouwd. De afgelopen eeuw is voor het kasteel uiterst bewogen geweest.

Het was onder meer in gebruik als vakantiekolonie en als opleidingschool. Door verval en modernisering dreigde het complex verloren te gaan. In 1996 werd een begin gemaakt om Kasteel De Vanenburg terug te brengen in haar oorspronkelijke staat. Het is nu in gebruik als hotel en conferentiecentrum.

Wat is er te doen?

Kunstenares Jacqueline Bakker schildert met olie- en acrylverf. Rondleidingen door de tuinbaas, live sessies van de siersmid en ontmoet de imker.

Museumboerderij Mariahoeve

De Mariahoeve is genoemd naar de laatste bewoner Maria van den Brink. De hoeve is bijzonder, omdat er sinds de bouw in 1907 bijna niets is veranderd. Bezoek de erf en de hoeve; het lijkt of de tijd een eeuw heeft stil

gestaan. Het hele erf is een rijksmonument. Het Puttens Historisch Genootschap heeft er een museum van gemaakt. Bij het museum horen ook een minicamping, trekkershutten, een B&B en een schenkerij.

Wat is er te doen?

Oud Hollandse spelletjes.

Landgoed Bijstein

Landgoed Bijstein was er al in 1635. Het heeft sinds 1920 zijn huidige vorm. Toen werd het bewoond door leden van de familie Van Arler. Zij waren schout (hoogste ambtenaar) van Nijkerk en Putten. In 1929 kocht

de burgemeester, Jonkheer M.L. van Geen het gebouw. Hij woonde er tot zijn overlijden in 1970.

Wat is er te doen?

Bezichtig de prachtige tuinen van het landgoed onder het genot van een kopje koffie of thee.

Stoomgemaal Het Putter Stoomgemaal

Het Putter Stoomgemaal uit 1885 houdt de stoomgeschiedenis levend. Het is één van de nog maar acht werkende stoomgemalen in Nederland. Het is dan ook een mooi voorbeeld van een klein

schepadgemaal (wateropvoerwerktuig) uit de bloeiperiode van deze stoommachines. Door het gemaal bleef het waterpeil in de mooie, vogelrijke Arkemheense polder 85 jaar lang op het goede niveau.

Wat is er te doen?

Gerrit van Emous maakt kunstwerken en beelden van metaal. Zijn zoon Jelmer die ook aanwezig is, schildert graag. Bekijk daarnaast ook het stoomgemaal. Dit staat onder stroom en draait.

Landgoed Groot Spriel

Dit rijksmonument is mooi gelegen in het Speulderbos en werd in 1882 gebouwd door architect Joannes Pannevis voor Wouter Blokhuis. Het is een landhuis in neorenaissancevorm. In 1908 kwam er een hoktoren bij. In 1988 ontstond er een grote brand.

Het duurde een aantal jaar voordat de restauratie begon. De laatste groot-schalige restauratie is enkele jaren geleden afgerond door de huidige eigenaar. Tegenwoordig is Groot Spriel in gebruik als zorglandgoed.

Wat is er te doen?

Bezichtig de tuinen van het landgoed.

Landarbeidershuisje

Dit kleine, maar mooie rijksmonument ligt wat verscholen achter een heg aan de Huinerenkweg 8, maar is zeker een bezoekje waard. Dit landarbeidershuisje is rond 1850 gebouwd. Het

zadeldak met wolfeind is gedekt met riet. Op de nok liggen rietvorsten. De gevels zijn opgetrokken uit baksteen in halfsteensverband. Voor een deel is een kruisverband te zien.

Wat is er te doen?

Bekijk het landarbeidershuisje van buitenaf, terwijl de bewoners u er meer over vertellen. In de tuin kunt u uitrusten bij het vuur in de Finse kota (blokhut).

gemeente
putten

Editie 2023

www.openmonumentendag.nl/putten